

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“

izhaja

mesečno dvakrat, in sicer:

vsakega 1. in 15. v mesecu

ter stane celoletno Din 24.—

polletno Din 12.—

posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—		
• • • 1/2 • 300.—		
• • • 1/4 • 150.—		
• • • 1/8 • 75.—		
• • • 1/16 • 37.50		

VII. letnik.

V Ljubljani, dne 1. novembra 1924.

Štev. 21.

Obrtniki, vzdramimo se!

Medtem, ko vidimo, da si zna vsak stan pomagati, da si ustvarja boljše življenske pogoje, da napreduje, ne vidimo pri obrtništvu uprav nobenega napredka. Nasprotno, položaj postaja z dneva v dan slabši.

Vsak dan ti prinese kako presečenjen in borba za kruh postaja vedno bolj težka. Kakor bi ležalo prekletstvo nad našim stanom, ne zganeš se niti za ped naprej, ne vidiš nobenega znamenja, ki bi ti kazalo, da se bodo razmere poboljšale in postale znosljive. Privezani k delovni mizi si bomo morali s trudom večno boriti za vsakdanji kruh, brez vsake nade, da si bomo mogli kdaj prihraniti kake drobtinice za stara leta, za čase onemoglosti.

Davčna bremena so odmerjena tako, da te ravno zaduše; vzamejo ti vse in pustijo ti le toliko, kolikor ti je za prav skromno životarjenje komaj zadostno. Ne preostane ti od zaslužka niti toliko, da bi si mogel popraviti in naknaditi orodje, kaj še, da bi si mogel nabaviti sirovine.

Druga, davkom podobna ali še težja bremena so prispevki za zavarovanje delavcev. So to bremena za katera skoro ne veš, zakaj jih nosiš. Obrtnik nima od tega ničesar, nego samo «veselje», da mora mesečno polagati bolniškim blagajnam velike vsote, nima od zavarovanja ničesar pa tudi ne delavec sam. Pomoč, ki jo ima pričakovati za primer bolezni od bolniške blagajne, je zelo dvomljive vrednosti, in ako ti delavec resnično oboli in ga ne moreš pogrešati v obratu dolgo časa, si moraš poskrbeti na lastne stroške zdravnika, ki delavca preišče in zdravi. Nismo proti zavarovanju delavcev, vendar naj bo to resnično zavarovanje, ki nudi delavcu zadostno podporo za primer bolezni in nezgode. Prispevki za to zavarovanje pa naj bodo zmagljivi, sicer je zavarovanje negospodarsko in nesocialno!

S sosednjimi državami sklepamo ravnokar trgovinske pogodbe, ki so odločilne važnosti tudi za obrtništvo. Nedavno sklenjena trgovinska pogodba z Italijo, ki čaka odobritve obojestranskih narodnih zastopništev, nam bo prinesla popolno obrtnopravno reciprociteto. Isto je pričakovati tudi od pogodbe z avstrijsko republiko, za katero se ravnokar pogajajo delegati Jugoslavije in Avstrije na Dunaju. Tudi od te si nimamo pričakovati ničesar dobrega, prinesla nam bo brez dvoma popolno obrtnopravno reciprociteto med nami in Avstriji. Ali moremo zapopasti,

kakšne posledice bo imelo to za našo stvar? Ali ne vidimo, da bo postala borba za obstoj še hujša?

Izdajajo se naredbe, delajo se zakoni, ki se tičejo naših življenskih interesov. Povsod in vedno doživlja obrtništvo samo razočaranja!

Ali ni tu upanja, da se razmere zboljšajo?

Ključ do boljše bodočnosti je pri nas samih! Mi sami moramo pokazati, da hočemo živeti, da imamo dovolj moči, da si priborimo boljše življenske pogoje. To svojo voljo in moč pa pokažemo samo v močni organizaciji. Proč z mlačnostjo in brezbriznostjo, več samozavesti in agilnosti! Pobrigaj se, da si ti, odnosno da je tvoja zadruga organizirana pri zvezi. Čitaj svoje stanovsko glasilo, podpiraj ga, razširjaj «Obrtni Vestnik» po vseh delavnicah! Samozavestnemu, proti enotnim ciljem smotreno vodenemu obrtništvu bo moralo zasijati solnce boljše bodočnosti! Zato, vzdrami se, obrtnik, in loti se dela tudi izven svoje stroke, dela za napredek in dobrobit celokupnega stanu!

Proti previsoki dohodnini.

Dne 2. oktobra t. l. se je na shodu Obrtnega društva v Šoštanju ugotovilo, da so davki, predpisani posameznim obrtnikom, veliko previsoki, ker presegajo v nekaterih primerih celo promet, katerega je davkoplačevalec dosegel v svojem obratu.

Ugotovilo se je tudi, da polovica obrtnikov tega davka ne more plačati in da je v predpisani višini sploh neizterljiv.

Večina obrtništva je izjavila, da bo morala svoje obrtne pravice odjaviti ter bodo le še kot šušmarji skušali svoje rodbine in sebe skromno preživljati. Ker je to breme preveliko, bo marsikdo prisiljen nastopiti prepovedano pot — šušmarstva.

Ker so te razmere nevzdržljive, so zborovalci sklenili, obrniti se na vsa pristojna oblastva kakor: finančno delegacijo v Ljubljani, davčno oblastvo v Slovenjgradcu in ministrstvo v Beogradu potom tukajšnjega državnega poslanca gospoda Pušenjaka, da izposluje začasno ustavitev izterjavanja tega previsoko odmerjenega davka tako dolgo, da bo zakonitim potom mogoče popraviti to krivico. Zborovalci ne dolže izvršujočega uradništva, da je ono to zakrivilo po svoji krivdi, ampak so krivi predpisi in zakoni, ki so tako kruti, da ne bo mogla nobena vlada

preko njih, če nas hočejo kot najboljše državljane, ki dajemo državi največ davkov, popolnoma uničiti.

Zborovalci so priznali, da velik del vsled nepoznanja davčnih predpisov sploh ne napravi pravočasno napovedi ali pa jo napravi popolnoma nepravilno, n. pr. ne odšteje izdatkov za kupljeno blago ali sirovine, ki jih je kupil in porabil, ne odšteje tudi najemnine, ne bolniških prispevkov, davkov in drugih bremen, ki bi jih bil upravičen odbiti.

Umevno je, da so dohodki potem previsoki. Krivično se zdi zborovalcem, da se je opustilo individualno opozorilo za vložitev napovedi. Krutost predpisov o dohodnini je najbolj občutna zaradi tega, ker se tako zvani eksistenčni minimum ni zvišal v primeri z resničnim stanjem, in ker se ni davčna lestvica razmeram primerno preuredila, ter da so se naložili še razni novi poviški. Valutarne razmere so povzročile 60kratno povišanje vrednosti iz predvojne dobe, davke pa se predpisuje 600 do 900krat večji nego pred vojno.

Obrtnik s samo 1600 kronami dohodkov ni plačal pred vojno nobene dohodnine. Kdor je imel 3000 kron dohodkov, je plačal letno 40 kron 80 vinarjev, danes pa plača 20.315 kron dohodnine. Po razmerju bi se moral eksistenčni minimum zvišati od 5000 Din na letnih 24.000 Din in šele, kdor bi imel nad to svoto dohodkov iz svojega podjetja, naj bi bil obvezan plačevati dohodnino. To obdačenje je krivično in ni se čuditi, če mora danes že skoraj vsak pastir plačevati dohodnino. Ali se oblastim ne zdi potrebno, da je treba to krivico popraviti?

Zborovalci so zahtevali, da se ukine izterjavanje preveč odmerjene dohodnine, posebno za leto 1924., in da se določi za vse eksistenčni minimum v znesku 24.000 Din letno, kar tudi odgovarja valutarnim razmeram.

Tudi davčna lestva naj se popravi v tem valutarnem razmerju; s tem bi se davčno breme samo uravnalo pri vseh davkih. Vpelje naj se zopet obligatni osebni poziv za vložitev napovedi ter ukine tudi taksa na morebiti potrebne davčne prizive, ker je s to preveliko pristojbino že v naprej revežu nemogoče vsak priziv, če se mu napravi krivica.

Posebno so zborovalci zahtevali, da se izvrši revizija, kako je bilo mogoče tako neenotno predpisati dohodnino na skoro enaka podjetja. K reviziji naj bi se povabilo enega člana Obrtnega društva.

Na podlagi na shodu sprejetih resolucij je društvo odposlalo na merodajna oblastva nastopno spomenico:

«Ogorčeni davkoplačevalci dohodnine iz okolice Šoštanj, zbrani v prostorih g. Ivana Gregorevčiča v Družmirju ob 2. uri popoldne dne 5. oktobra t. l., so ugotovili, da njim predpisana dohodnina ne odgovarja dejanskim dohodninskim razmeram.

Ker se tega bremena ne da prenesti, sklene zbor, da se o tej zadevi pritoži in obrne do vseh pristojnih mest, kakor na davčno oblastvo, finančno delegacijo, ministrstvo, in sicer potom tu izvoljenega državnega poslanca g. Pušenjaka iz sledečih razlogov:

Leta 1914. je bil zakon o osebnih davkih iz leta 1896. spremenjen. Kdor ni imel iz posestva vsaj 1600 kron dohodkov, ni plačeval dohodnine; šele oni, ki je imel več, je bil obvezan plačevati dohodnino. Eksistenčni minimum se je v povojni dobi le neznatno dvignil, dasi bi se moral zvišati najmanj na 96.000 kron letno.

Ker so se pa davki zvišali za 600 do 900krat, je čisto umevno, da takih vsot nismo zmožni plačevati ter se radi tega bližamo propadu in uničenju.

Da se pa terja dohodnina že tudi za leto 1924. po predpisu za leto 1923., je največkrat jako krivično, kar naj pojasni primer enega teh davkoplačevalcev:

Leta 1922. je pridelal hmelja za . . .	60.000 K
prodal tvrdki Zalar 1000 dreves za 300.000 ..	
z dvema paroma konj zaslužil za	
vožnje tega lesa	120.000 ..
drugi dohodki iz posestva so bili	6.000 ..
	<hr/>
	486.000 K
odbil je davke	100.000 ..
	<hr/>
	386.000 K

nakar mu je predpisalo 77.386 K dohodnine. L. 1923. pa mu je pobila toča vse pridelke, tako da mora kupovati živež, poginilo mu je tudi par konj. Zasluzka na vožnji ni, skratka, odpadli so vsi dohodki.

Davčna oblast terja od njega, naj plača dohodnino za leto 1924. v istem znesku 77.386 K kot lansko leto. Zadolžiti se je moral za živila, sedaj naj si pa še izposodi iz banke po 26 odst. obresti 78.000 K, da plača dohodninski davek, ki ga pa ni dolžan plačati, ker nima dohodkov. Ker je to očitna krivica, se sklene merodajne oblasti prositi, oziroma se odločno zahteva, da se ustavi nemudoma izterjavanje dohodnine, posebno pa za leto 1924. po predpisu iz l. 1923., dokler se zakonitim potom ne reši, da se zviša eksistenčni minimum na ono vsoto, ki res odgovarja razmeram, da se tudi preuredi davčna lestvica, vpelje osebni poziv za napoved dohodnine in ukine taksa na davčne prizive.

Ker nikakor ne bi mogli nositi odgovornosti za posledice, prosimo, da se čimprej ugodi naši prošnji zakonitim potom.»

Uredba o odpiranju in zapiranju obratov.

V «Službenih Novinah» št. 239., izdanih dne 18. oktobra, je bila objavljena nastopna uredba o odpiranju in zapiranju obratov:

A. Ob delavnikih.

§ 1.

Vsa obrtna in trgovinska podjetja na ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, brez ozira na to, ali je v njih zaposleno pomožno osebje ali ni, ne smejo biti odprta pred šestu uro zjutraj in po sedmi uri zvečer ali po deveti uri zvečer v krajih v Dalmaciji, kjer bi klimatske razmere to zahtevale; opoldne pa morajo biti zaprta najmanj eno uro.

Delovni čas za dotična podjetja v zgoraj določenih mejah ne sme biti daljši od delovnega časa, ki je predpisan z uredbama o delovnem času v trgovinskih in obrtnih podjetjih.

§ 2.

Čas, kdaj naj se odpirajo in zapirajo trgovinski in obrtni obrati, določajo za poedine kraje v mejah, določenih v prednjem paragrafu, pristojna upravna oblastva prve stopnje sporazumno s prizadetimi delavskimi in delodajalskimi organizacijami za dotične kraje; pri tem morajo gledati na to, da se čas, kdaj

se odpirajo obrati, ujema z delovnim časom, predpisanim za dotično kategorijo podjetja.

V krajih, kjer se ta sporazum ne more doseči, priobčijo upravna oblastva mnenja vseh prizadetih strank o tem vprašanju pristojnim inspekcijam dela, ki določijo čas, kdaj naj se odpirajo in zapirajo obrati v dotičnih krajih.

Zoper te odločbe inspekcije dela se smejo nezadovoljne stranke pritožiti v 14 dneh od dne priobčitve pri ministru za socialno politiko, čigar odločba je izvršna.

§ 3.

Vkljub predpisom v § 1. te uredbe smejo biti odprti opoldne nastopni obrati:

1.) kavarnarski, gostilničarski, hotelski, javne kuhinje in obrati za prodajanje izključno mlečnih izdelkov (mlekarski obrati);

2.) sladničarski;

3.) trafike;

4.) obrati za prodajanje časnikov;

5.) če se obrat seli.

Ostali obrati, navedeni v § 1. te uredbe, smejo biti opoldne odprti samo občasno, in sicer:

a) če se mora delo v obratu opoldne neprestano nadaljevati, da se ne kvari blago, izpostavljeno atmosferskim vplivom;

b) ob dneh letnih sejmov in

c) ob sejmskih dneh.

Toda lastniki prednjih podjetij morajo organizirati delo v svojih podjetjih tako, da dobiva njih pomožno osebje neprestano predpisani odmor med delovnim časom po predpisu § 11. zakona o zaščiti delavcev.

§ 4.

Prav tako smejo imeti vkljub predpisu § 1. te uredbe lastniki kavarnarskih, gostilničarskih, sladničarskih, hotelskih in trafikantskih podjetij svoje obrate neomejeno odprte, kolikor jih ne bi v tem pogledu ovirali posebni predpisi lokalnih upravnih oblastev, in sicer, če ni osebje, zaposleno v njih, zaposleno preko maksimuma delovnega časa, predpisanega za te vrste podjetij v uredbah o ureditvi delovnega časa v trgovinskih in obrtnih podjetjih.

§ 5.

Vkljub predpisu o zapiranju obratov, navedenih v § 1. te uredbe, smejo dovoliti oblastne inspekcije dela po zaslišanju prizadetih delavskih in delodajalskih organizacij, da so obrati odprti tudi preko tam določene meje največ dve uri, in sicer:

1.) na dan pred velikimi prazniki;

2.) ob letnih semnjih;

3.) ob velikih ljudskih shodih in v drugih nepričakovanih primerih in kjer bi se za to pokazala posebna potreba.

V teh primerih morajo plačevati lastniki dotičnih podjetij svojemu pomožnemu osebju to delo kot prekočasno, po § 10. zakona o zaščiti delavcev.

B. Ob nedeljah in praznikih.

§ 6.

Lastniki obrtnih in trgovinskih podjetij, kolikor ne spadajo ta podjetja med obrate, navedene v členu 14. zakona o zaščiti delavcev, morajo imeti ob nedeljah svoje obrate ves dan zaprte.

Če pa bi zahtevala tretjina zgoraj omenjenih podjetij druge konfesije v izvestnem kraju, se sme uvesti zanje namesto nedelje drug dan med tednom po § 12., drugem odstavku, zakona o zaščiti delavcev, za čas onega dne, ko morajo imeti dotični lastniki svoje obrate ves dan zaprte.

§ 7.

Vkljub predpisu v prednjem paragrafu smejo biti omenjeni obrati ob dotičnih dneh odprti samo:

1.) če je ob teh dneh letni semenj ali tedenski semenj;

2.) če se ob teh dneh obrat seli;

3.) poslednjo nedeljo pred božičem in na novega leta dan.

V vseh zgoraj navedenih primerih smejo imeti lastniki obrtnih in trgovinskih podjetij svoje obrate ves dan odprte, razen ob tedenskih semnjih, če smejo biti dotični obrati odprti samo dopoldne, in kolikor niso to obrati, navedeni v § 14., drugem odstavku, zakona o zaščiti delavcev, ki jim je delo ob dotičnih dneh po ves dan dovoljeno.

§ 8.

Ob državnih praznikih morajo imeti lastniki podjetij, navedenih v § 1. te uredbe, svoje obrate zaprte, brez razlike veroizpovedanja in v mejah, predpisanih po pristojnih oblastvih.

Ob ostalih praznikih je dano lastnikom dotičnih podjetij na izvoljo, ali imajo svoje obrate odprte ali ne; toda s tem ne smejo biti nikakor okrnjene pravice delavcev, ki so jim zajamčene v tem pogledu v § 12., četrtem odstavku zakona o zaščiti delavcev.

§ 9.

Vse prestopke te uredbe, kolikor se tičejo dela pomožnega osebja izven časa, če je ta predpisan s to uredbo, ugotavlja in kaznuje oblastna inspekcija dela po predpisih zakona o zaščiti delavcev; ostale prestopke, kolikor se tičejo odpiranja in zapiranja obratov, pa ugotavljajo in kaznujejo pristojna upravna oblastva po veljavnih predpisih.

§ 10.

Vsa upravna oblastva prve stopnje morajo postopati po predpisih § 2. te uredbe najkasneje v treh mesecih od dne, ko stopi ta uredba v veljavo; o tem morajo poročati pristojni inspekciji dela.

Če se pokaže, da je odrejanje časa, kdaj naj se odpirajo trgovinska in obrtna podjetja, po upravnih oblastvih prve stopnje v mejah, predpisanih v § 1. te uredbe, škodljivo pridobitnim razmeram drugega sosednjega kraja in če se v tem pogledu ne more doseči soglasje med pristojnimi upravnimi oblastvi prve stopnje, odredi pristojno upravno oblastvo druge stopnje čas, kdaj naj se odpirajo in zapirajo ti obrati, tako za eden kakor tudi za drugi kraj.

§ 11.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah»; tega dne prestanejo veljati vsi predpisi, ki nasprotujejo tej uredbi.

V B e o g r a d u, dne 25. septembra 1924.:

št. 79.282/23.

Minister za socialno politiko:

dr. Behmen s. r.

Pravila mojstrske bolniške blagajne.

(Nadaljevanje.)

§ 10. Zdravljenje in zdravila.

1.) Če član ali članov svojec oboli, se mora po možnosti v ordinacijskih urah javiti s svojo člansko knjižico blagajniškemu zdravniku. Na dom sme poklicati zdravnika na stroške blagajne samo v nujnih primerih, ki jih tudi zdravnik kot nujne prizna. Če obstoja nevarnost ali nujna potreba, a blagajniškega zdravnika ni pri roki, se sme član za prvo pomoč obrniti na najbližjega zdravnika, za nadaljnjo zdravljenje pa mora poklicati blagajniškega zdravnika.

2.) Član mora vsako svoje ali svojcev obolenje in način zdravljenja tekom 24 ur javiti pristojni poslovalnici. V primeru zakesnele prijave mora blagajna odbiti zdravljenje na njene stroške.

3.) Če se član ali varovanec ne posluži blagajniškega zdravnika za zdravljenje, se mora vendar obrniti do blagajniškega zdravnika, da mu ta potrdi bolezen in znesek stroškov za zdravnika in zdravila.

4.) Če član ali varovanec oboli izven okoliša svoje poslovalnice, se ima obrniti na blagajniškega zdravnika najbližje mu poslovalnice, ta poslovalnica skrbi namesto pristojne poslovalnice za zdravljenje.

5.) Če oboli član ali varovanec izven Slovenije, mora obolenje takoj javiti svoji pristojni poslovalnici radi povračil dokazanih stroškov, ki se povrnejo do zneska stroškov, ki se priznavajo za zdravljenje po blagajniškem zdravniku.

6.) Stroški zdravljenja, ki se prijavijo šele po preteku enega leta po njihovem nastanku, se v nobenem primeru ne povrnejo.

7.) Član, ki oboli izven svojega rednega bivališča, se sme vrniti na zdravljenje v svoje bivališče. Iti na zdravljenje v kak drug kraj sme član samo s pristankom blagajniškega zdravnika in poslovalnice, v katerem primeru se mu povrnejo dokazani stroški zdravljenja do zneska, določenega za zdravljenje po neblagajniškem zdravniku.

8.) Zdravila mora član jemati v lekarnah, s katerimi ima blagajna pogodbo radi popusta; če vzame zdravila brez potrebe v drugi lekarni, odbijejo se mu dovoljeni popusti od plačanega zneska.

9.) Zdravilne pripomočke, kopeli, zdravilne vode, zavoje, očala, pase, proteze in slično plača bolniška blagajna samo, v kolikor jih odredi ali naknadno na predpis pristane blagajniški zdravnik. V primeru potrebe se morejo zdravilni pripomočki prepustiti članu tudi po ozdravljenju in po izčrpljenju podpor.

10.) Za predpisovanje zdravniških pripomočkov in zdravil sme blagajna predpisati poseben pravilnik; ona sme tudi njihovo priznavanje vezati na odobrenje osrednje blagajne.

§ 11. Boleznina.

1.) Boleznina se izplačuje članom ali njihovu pooblaščenцу vsako soboto za pretekli teden na podlagi članske knjižice, v kateri je blagajniški zdravnik potrdil, da nezmožnost izvrševanja obrta še obstoji.

2.) Bolezen se računa od dneva prijave, če ni prejšnji začetek bolezni jasno dokazan in vzrok zamude v prijavi obrazložen. Za več kot eno leto nazaj se boleznina v nobenem primeru ne plača.

3.) Boleznina se plača samo tedaj, če se oboleli član drži zdravnikovih navodil, o čemer more blagajna zahtevati potrdilo lečččega zdravnika in če ne izvršuje svojega obrta.

4.) Zaupnik blagajne pregleduje od časa do časa bolnike; če najde bolnika na poslu, se mu za dotični teden boleznina ne plača.

5.) Če se izkaže, da je član bolezen hlinil (simuliral), mora povrniti blagajni vso nastalo škodo, če tega ne stori ali če se simulacija ponovi, se član izključi (§ 5).

6.) Boleznina se ne plača za bolezni, ki jih je član namenoma povzročil ali ki si jih je nakopal pri pretepu ali pijančevanju.

7.) Če član ali zavarovanec pred potekom 4 tednov po ozdravljenju ponovno oboli od iste bolezni, se polletni ali enoletni rok za trajanje podpore računa od početka prejšnjega obolenja; po preteku 4 tednov se v primeru ponovnega obolenja trajanje bolezni računa od dne ponovnega obolenja.

8.) Če se boleznina ne dvigne v roku treh mesecev od nakazila, zapade v korist posebnega podpornega sklada poslovalnice.

§ 12. Oskrbovanje v bolnici.

1.) Članu in njegovim svojcem se plača bolniška oskrba samo, če jih je blagajna, oziroma blagajniški zdravnik, poslal v bolnico ali vsaj naknadno pristal na zdravljenje v bolnici.

2.) Blagajna, oziroma njen zdravnik, more člana, ki nima potrebne domače nege ali po lastni krivdi zadržuje zdravljenje, primorati, da gre v bolnico, in mu v primeru protivljenja odtegniti boleznino, v ponovnem primeru pa tudi zdravnika in zdravila. Član, katerega se mora vsled namernega zadrževanja ozdravljenja poslati v bolnico, nima pravice do denarne podpore za svoje osebne potrebe v bolnici.

3.) Član se mora zdraviti v oni bolnici, ki mu jo odredi blagajna; če se želi zdraviti v drugi bolnici, povrnejo se mu stroški samo do zneska stroškov zdravljenja v bolnici, ki jo je blagajna odredila. Če se zdravi v višjem razredu bolnice, povrne se mu oskrbnina samo po najnižjem razredu.

4.) Obolele svojce pošilja blagajna v bolnico, a člane v zdravilišča samo izjemoma, v kolikor ima razpoložljivih sredstev za stroške takega zdravljenja.

§ 13. Pogreb nina.

1.) Pogreb nina za umrle svojce plača blagajna članu, pogreb nina za umrle člane pa do zneska stvarnih stroškov onemu, ki preskrbi pogreb, eventualni presežek pogreb nina nad stvarnimi stroški pa vdovi in otrokom člana, a če teh ni, staršem umrlega člana.

2.) Če umrli član nima svojcev ali oseb, ki bi mu oskrbeli pogreb, skrbi za pogreb do zneska pogreb nina poslovalnica bolniške blagajne.

3.) Pogreb nina se plača proti vrnitvi članske knjižice in predložitvi mrtvaškega lista takoj, ko se pravica do pogreb nina dokaže.

4.) Če se smrt ne prijavi v roku enega leta, se pogreb nina v nobenem primeru ne plača. Krajše zakesnitve prijave se imajo obrazložiti.

5.) Nedvignjene pogreb nina zapadejo po treh mesecih v korist posebnega podpornega sklada poslovalnice.

(Nadaljevanje sledi.)

Razno.

Odlikovanje. V nedeljo dne 9. novembra t. l. se vrši v Središču ob Dravi slavnostna izročitev reda sv. Save svetniku trgovske in obrtniške zbornice in lastniku paromlina, g. Jakoba Zadravcu. Vzornemu in kremenitemu narodnemu borcu, odličnemu organizatorju slovenskega obrtništva ter neumornemu in idealnemu delavcu na gospodarskem polju, ki spada tudi med sotrudnike našega «Obrtnega Vestnika», naše prav iskrene čestitke!

Obrtniški koledar za leto 1925. Zveza obrtnih zadrug je izdala za leto 1925. obrtniški koledar, katerega si mora nabaviti vsak obrtnik. Koledar z zelo bogato vsebino, lično vezan, stane s poštnino vred samo 12 Din.

Občni zbor Zadruga sladčičarjev, medičarjev in izdelovalcev kandit v Ljubljani se je vršil v četrtek 23. oktobra ob osmih zvečer v restavraciji «Pri šestici». Za obrtno oblast se je udeležil občnega zbora g. dr. A. Kodre, za zvezo obrtnih zadrug pa zvezni tajnik g. I. Kaiser. Občnega zbora se je udeležilo deset članov ter dva zastopnik pomočniškega zbora. Zadrugni načelnik g. T. Novotny je podal po prečitaniu zapisnika zadnjega občnega zbora poročilo načelnikstva ter blagajniško poročilo, ki se je vzelo brez debate na znanje. Zadrugni načelnik je prečital nato okrožnico Zveze obrtnih zadrug glede vaje-niške in obrtniške razstave, na kar je zvezni tajnik gosp. Kaiser natančneje orisal program obeh prireditvev. Istotako je pojasnil, v kakšnem štadiju se nahaja na lanskoletnem občnem zboru sklenjena razširitev zadruga na vso ljubljansko oblast. — Izvršile so se nato volitve v preizkuševalno komisijo, v katero so bili soglasno izvoljeni, in sicer za sladčičarje: za predsednika g. Kalaš, za namestnika g. Dežman, za prisednike-mojstre g. Kaiser in g. Brandt, za prisednika-pomočnika g. Struna. V preizkuševalno komisijo za medičarje so bili izvoljeni: za predsednika g. Pečnik, za namestnika g. Mohor, za prisednike-mojstre g. Novotny in g. Dežman, za prisednika-pomočnika g. Sikuš. Zatam, ko je podal zadrugni načelnik pojasnila na nekatera vprašanja zadrugnih članov, je zaključil občni zbor ob pol desetih zvečer.

Gibanje obrtništva v času od 1. aprila do 30. junija 1924. V drugem četrtletju 1924. je bilo v Sloveniji pri-glašanih 590, odglašanih pa 205 obrtov. Prijave zadeva 198, odjave pa 49 vrst obrtov. Največ prijav, odnosno odjav, izkazujejo nastopne stroke: kovači 28 (13), kolarji 12 (4), žage 12 (5), mizarji 46 (15), sedlarji 9 (1), kro-jači 48 (12), krojačice 56 (4), čevljarji 84 (26), mlini 28 (15), peki 19 (8), mesarji 20 (5), prevozniki 12 (1), gostilne 64 (43).

Izpremembe v stanju trgovinskih in drugih podjetij v drugem četrtletju 1924. V času od 1. aprila do 30. junija t. l. je bilo v Sloveniji priglašanih 564, odglašanih pa 396 trgovinskih obratov. Večje izpremembe izkazujejo sledeče stroke: trgovina z govejo živino prijav 11 (odjav 7), trgo-vina s prašiči 9 (5), trgovina z lesom 54 (27), trgovina z manufakturnim blagom 18 (8), trgovina z usnjem 10 (5), trgovina z deželnimi pridelki 34 (19), trgovina z mešanim blagom 94 (52), branjarje 25 (28), trgovina z galanterijskim blagom 17 (3), trgovska agentura 9 (2), komisijaska trgovina 9 (2), sejmarstvo 53 (19), trgovina z vinom 4 (19), trgovina z vinom v zaprtih steklenicah 4 (12), trgovina z žganjem v zaprtih steklenicah (13).

O strokovnem šolstvu. Osmi zvezek zbirke «Ljudska visoka šola» prinaša razpravo vseučiliškega profesorja inženjerja Foersterja o našem strokovnem šolstvu, nadalje o etičnih vidikih pri izbiranju poklica. Brošura ima namen, opozoriti našo javnost na te panoge našega

vzgojstva, ki jih navadno preziramo in malo poznamo. Knjižica nudi zaokroženo sliko. Najprej podaja uvrstitev strokovnega šolstva v ostali sistem ter navaja dvoje vrst strokovnega šolstva: obrtne in industrijske šole in trgovske šole. Vobče se dajo razločevati sledeče vrste učilišč: 1.) vajeniške šole, 2.) strokovne šole, 3.) pomočniške šole, 4.) tehnična srednja šola, 5.) strokovni tečaj. Za vsako teh stopenj našteva avtor pogoje za poset pouka, namen, ki ga ima teoretski in praktični pouk; peča se s hibami posameznih šol, tako s strokovno šolo v ožjem pomenu besede, katere absolventi pogosto zapuste poklic in se posvetijo uradniški karijeri. Lepše uspehe imajo pomočniške šole, kamor hodijo učenci iz lastnega nagiba in s trdnim namenom, da se kaj nauče. Predvsem je znana tehnična srednja šola, ki ima namen, dati učencu zaključeno teoretično in praktično izobrazbo, ki jo rabi za uspešno delovanje v praksi. Tudi trgovski stan ima svoje šolstvo, trgovske šole in trgovske akademije, prav tako poljedelci, vinogradniki in rudarji. Glede splošnega ustroja strokovnega šolstva navaja avtor, da vzgaja ta vrsta šole za prakso, da se izogiblje diletantizma, da pospešuje po možnosti delavniški pouk, da navaja do pravičnega, preciznega in smotrenega dela. Delo je ona prožilna misel, ki tvori in ustvarja v strokovni šoli, in prav ročno delo. Zato naj se vsakdo že pri izbiri poklica odloča po svoji nadarjenosti ne glede na obstoječe pred-sodke. V celoti ima tudi strokovno šolstvo namen, vzga-jati ljudi in ne strojev; njegovo stremljenje gre za tem, da se vzgojimo za kulturo dela. In tu so potrebni pred-vsem etični in sociološki vidiki. Glede prvega lahko re-čemo: Cilj vzgoje bodi, da vzgojimo delavcu ljubezen do dela, delo samo pa bodi oduševljeno in delavcu častna naloga. Glede drugega pa velja, da je potrebna samo-vzgoja, socialna kultura, resnicoljubnost, poštenost in točnost v delu. Končno se dotika avtor še svetovanja pri izbiri poklica; navaja, da lahko sodelujeta pri tem zlasti dva činitelja: naše osnovnošolsko učitelstvo in zadruga, ki naj bi vodile točno statistiko, v katerih strokah treba več ali manj naraščaja. Knjižica prinaša par preglednih tabel in oris vsega našega strokovnega šolstva. Ustrezala bo praktičnim potrebam, zlasti staršem in vzgojiteljem bo zanesljiv svetovalec.

Šola za poučevanje krojnega risanja v Mariboru. Dne 16. m. m. se je zaključil štirimesečni pouk za krojno risanje v Mariboru, ki ga je priredil urad za pospeševanje obrti v Ljubljani pod vodstvom strokovnega učitelja Alojzija Knaflija. Med tem časom sta se vršila dva tečaja: eden za šivilje in drugi za krojače; skupno se je udele-žilo tečajev 70 oseb. Vstop k temu pouku so imeli le že praktično izučeni, to je mojstri in mojstrice ter pomočniki in pomočnice. Da udeleženci pri svojem drugem delu niso bili preveč ovirani, se je pouk vršil vsak dan izven nedelj od 18. do 21. ure. Po naklonjenosti mestne občine, posredovanju g. Ivana Kosorja, načelnika krojaške za-druge, in blagohotnosti ravnateljice gospe Zore Klavžar-jeve se je dal na razpolago prostor v dekliški meščanski šoli, Slomškov trg, kjer se je pouk ves čas lahko ne-moteno vršil. Poučevale so se risbe za vsakovrstne kroje za normalne in abnormalne rasti po najnovejši modi, natančno po telesni meri za moške, dame, otroke in tudi za perilo. Uspeh tečajev je bil zelo zadovoljiv. G. učitelj je žel s predavanji, ki so posledica njegove temeljito pri-učene strokovne izobrazbe, velike simpatije, zato so mu za ves trud in njegovo požrtvovalnost udeleženci globoko hvaležni. Zaključku je prisostvoval gosp. Ivan Brozovič, komisar urada za pospeševanje obrta v Ljubljani, ki je posebno poudarjal pomen obrtnega šolstva. Tečaj se vrše v bodoče v Ljubljani.

Žigi in označba obrtniških zadrug. Mnoge obrtniške zadruge imajo v svojih združnih pravilih označeno svoje ime drugače kakor pa je razvidno iz žigov (štamplj). Ob sebi umevno je, da ni umestno in pravilno, da se na svojih tiskovinah in v žigih označujejo zadruge z drugačnim kakor pa statutarno določenim imenom. Pred kratkim pa je celo ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, naravnost pozvalo neko zadrugo, da označbo v svojem žigu izenači z označbo imena zadruge v združnih pravilih. Opozorjamo na to vse zadruge, da ne bodo imele nepravilnih in da bodo v svojih žigih, korespondenci itd. označevale svoje ime tako, kakor se glasi v statutih.

Opravljanje funkcij odbornikov in preglednikov. Pripetili so se primeri, da so pri zadrugi opravljali funkcije preglednikov tudi odborniki. To nikakor ni dopustno. Izvolitev preglednikov, ki bi bili obenem odborniki zadruge, je neveljavna.

Nadzorstvo zadrug. Neko okrajno glavarstvo je izvrševalo svojo nadzorovalno oblast preko orožniške postaje. V dotični zadevi je ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, opozorilo prizadeto okrajno glavarstvo, da je tako postopanje nepravilno, ter je ukazalo, da imajo obrtna oblastva nadzorovati zadruge neposredno. Obveščamo o tem vse zadruge, da se bodo vedele ravnati, ako bi se še kdaj pripetilo, da bi kako okrajno glavarstvo nadzorovalo poslovanje zadrug po orožnikih.

Direktne pošiljave v inozemstvo. Ministrstvo saobračaja je odredilo, da se vrši direktno kartiranje pošiljatev za Avstrijo, Madžarsko in Češkoslovaško v interesu hitre odprave blaga.

Pomoč obrtnim šolam v Srbiji. Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo denarno podporo ženskim obrtnim šolam, in to: v Zaječaru 4000 Din; v Smederevu 5000 Din; v Veliki Planini 3000 Din; višji ženski obrtni šoli v Beogradu 4500 Din; ženski obrtni šoli jevrejskega društva v Beogradu 6000 Din; ženski obrtni šoli v Beogradu 5000 Din; v Prokuplju 10.000 Din, v Mladenovcu 10.000 dinarjev; v Kruševu 10.000 Din; v Debru 5000 Din; v Rekovcu 5000 Din; v Kratovu 5000 Din; v Varvarju 5000 Din in v Beli Palanki 10.000 Din.

Periodične takse za obrat žag. Po zakonu z dne 25. oktobra 1923. plačajo žage letne takse po 20, 150, 300 ali 600 dni, in sicer prvo domače potočne žage, drugo umetne žage s polovičnim gaterjem, tretjo žage s popolnim gaterjem do 50 cm razpona in najvišjo iste žage s preko 50 cm razpona. Na razna vprašanja je pred kratkim odločila generalna direkcija posrednih davkov, da plačujejo te takse tudi one žage, ki niso v obratu.

Zmanjšanje našega uvoza. Po uradnih statističnih podatkih za zadnjih šest mesecev — od 1. aprila do 30. septembra t. l. — so carinski dohodki, ki izhajajo za 90 % od uvoženega blaga, znašali 844 milijonov dinarjev. V istem času minulega leta so znašali 840 milijonov dinarjev, kar pomeni, da je tekoče leto prineslo celotno štiri milijone dinarjev več. Toda ako se vzame v ozir, da se je v mesecu septembru t. l. povišal carinski ažiž, ki je ta mesec dal 17 milijonov dinarjev več nego bi znašali carinski dohodki brez ažiže, pomeni to, da je naš uvoz v tekočem letu padel. Ako vzamemo v ozir dejstvo, da nasprotno naš izvoz stalno raste, je vsekakor pričakovati, da bo ugodno vplivalo na našo valuto.

Naše gospodarske korporacije v mednarodni trgovski zbornici. Industrijska, trgovska in obrtniška zbornica v Beogradu in trgovski in obrtniški zbornici v Skoplju in Zagrebu, ki so članice mednarodne trgovske zbornice v Parizu, sestavljajo nacionalni komitet naših gospodarskih

korporacij, ki bo zastopal gospodarske kroge naše kraljevine v mednarodni pariški zbornici.

Izvoz naše živine v Italijo. V mesecu septembru t. l. se je izvozilo čez Rakek: 1607 konj, 5233 goved, 138 telet, 144.000 komadov perutnine.

Železniška proga Ljutomer—Ormož. Na tej progi je vozil prvi tovorni vlak dne 17. m. m. iz Ljutomera v Ormož. Svečano se otvori proga v prvi polovici meseca novembra t. l.

Angleški trgovinski ataše o razmerah pri nas. V nekaterih angleških listih je priobčeno poročilo angleškega trgovskega atašaja g. M. Harveja o gospodarskih in finančnih razmerah v naši državi. Poročilo je bilo izdelano aprila 1924. Med drugim govori poročevalec tudi o krizi, ki prihaja po njegovem mnenju zbog strojenja zgradb in tezavriranja denarja pri kmetih, kar privede majhne banke do tega, da plačajo 30odstotne in tudi 50odstotne obresti. To zopet povzroča nezaposlenost in zastoj v trgovini. Davek za kmetsko prebivalstvo je majhen, tudi poleg doklad. Rud se pridobiva vedno več in so tudi dobri izgledi za nafto. Angleška udeležba pri izvozu in uvozu se je pomnožila. Tekstilno blago je glavni angleški predmet, ki se v Jugoslaviji uporablja, toda konkurenca s strani Italije je znatna. Pripominja, da se morajo ustvarjati zveze potom osebnih stikov in da se mora dovoliti kredit, ako se želi navezati posle.

Vpliv porasta dinarja na kupčije v Vojvodini. V zadnjem času se izvoz žita iz Vojvodine vsled porasta dinarja vidno zmanjšuje. Lansko leto se je izvozilo v tej dobi do 200 vagonov, dočim se jih odpremi letos znatno manj. Inozemski kupci so skoro popolnoma izginili iz Vojvodine.

Taksna oprostitev nakupov in nabav. Po razpisu generalne direkcije državnega računovodstva z dne 1. oktobra 1924., št. 106.109, je priobčila generalna direkcija posrednih davkov s spisom z dne 24. septembra 1924., št. 48.042, nastopno pojasnilo: V tretjem odstavku pripombe k postavki 24. taksne tarife je določeno, da niso niti neposrednji nakupi po trgovinah brez predhodne pogodbe niti nabave do 2000 Din zavezani taksni postavki 24. taksne tarife. Ker smatrajo oblastva za «nabave» samo nakupe in prodaje, ki se vrše po javni dražbi, ker je očitno pogrešno in nasprotuje predpisom člena 86. zakona o državnem računovodstvu, pojasnjuje generalna direkcija posrednih davkov na podstavi člena 43. zakona o taksah: Vsi neposrednji nakupi iz trgovine kakor tudi ostale nabave, odnosno nakupi, ki se izvrše brez javne dražbe, niso do 2000 Din zavezani taksni postavke 24. taksne tarife; za vse neposrednje nakupe preko tega zneska kakor tudi za nabave po javni dražbi brez ozira na njih vrednost pa se mora pobirati taksa te tarifne postavke.

Zaposlenje državnega sveta. Pri beograjskem državnem svetu, ki je naše vrhovno upravno sodišče, je nerešenih približno 33.000 tožb, od katerih jih zadeva 25.000 razvrstitev državnih uradnikov v posamezne kategorije in skupine po novi službeni pragmatiki. Pri državnem svetu posluje sedaj šest senatov, od katerih reši vsak dnevno kvečjemu deset tožb.

«Bajtar», stavbna in kreditna zadruga. Železniško uslužbenstvo, ki pod sedanjimi stanovanskimi nepravilnostmi razmeroma največ trpi, je ustanovilo dne 2. septembra t. l. stavbno zadrugo «Bajtar», katere namen je, preskrbeti članom zadruge lastna domovja. Zadrugi je obljubila vlada kakor tudi drugi merodajni faktorji svojo pomoč in je upati, da bo v prihodnji stavbni sezoni postavljenih kakih 50 malih hišic pod streho. Z ustanovitvijo zadruge je napravljen prvi resni korak, da se reši stanovansko

vprašanje na edini možni način potom produkcije novih malih stanovanj za srednje in delovne sloje.

Prevoz zadrškega arhiva. V Split je prišel peti transport materialij zadrškega arhiva bivšega dalmatinskega namestništva. Pravijo, da obsega zadrski arhiv, ki pripada naši državi, okoli 20 vagonov spisov in knjig. V presledkih od 20 do 30 dni prihaja v Split z jadrnico po ena partija spisov tega arhiva, ki se prenaša v občinski dom mesta Splita.

Posojilo za Nemčijo. Na Angleškem se je posojilo za Nemčijo podpisalo za trinajstkrat več kot je bilo to preračunjeno.

Zastopstvo za razpečavanje igrač išče neka češka tvornica igrač. Naslov, kamor se je interesentom obrniti za nadaljnje tozadevne informacije, se zve v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Poštna pooblastila so zavezana taksi. Generalna direkcija posrednih davkov je odločila, da so vsa pooblastila za opravljanje tujih poslov pod vsakim pogojem zavezana taksi. Taksi so torej zavezana tudi poštna pooblastila, in sicer brez ozira na to, da poštna uprava pobira zanje še posebne takse, ker ni ta poštna taksa v nikaki zvezi s takso po zakonu o taksah in pristojbinah.

Naš generalni konzulat v Trstu je naslovil preko Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na gospodarske kroge v Sloveniji opozorilo, naj se obračajo za informacije in pojasnila naravnost na konzulat, kadar smatrajo za potrebno, ali osebno ali pismeno. V zadnjem primeru posreduje tudi zbornica. Konzulat opozarja, da je pripravljen z največjo uslužnostjo dajati informacije in pojasnila gospodarskim krogom o gospodarskih priklakah vseh treh Benečij.

Strokovnim zadrugam in obrtnim društvom v Sloveniji vljudno naznanja podpisano založništvo, da jim bo poslalo te dni po 1 izvod **Obrtniškega koledarja za l. 1925. po poštnem povzetju 13 Din. Prosimo nadaljnjih naročil.**

Založništvo Obrtniškega koledarja.

Novo ime za južno Rusijo. Agencija Rosta poroča: Na podlagi izvršilnega ukaza sovjetov se bo odslej južni del Rusije imenoval uradno «Severni Kavkaz».

Dobava perila za delavce. Direkcija državnega rudnika v Brezi (Bosna) sprejema do 5. novembra t. l. ponudbe glede dobave 200 komadov delavskih srajc in 100 komadov spodnjih hlač. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Taksiranje vlog za zaposlovanje inozemskih delavcev. Generalna direkcija posrednih davkov je z razpisom z dne 14. avgusta 1924., št. 40.591, odločila, da prošnje, ki jih vlagajo interesenti pri delavskih zbornicah, da se te izjavijo o potrebi zaposlovanja inozemskih delavcev, kolka proste, zavezane pa so kolku po tarifni postavki 1. (5 Din) vloge, s katerimi se v isti zadevi obračajo interesenti na državno borzo dela ali kako drugo državno oblastvo.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG

d. d.

V LJUBLJANI

prodaja

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov:

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG, D. D.

V LJUBLJANI

Miklošičeva cesta 15./II.

Obrtniki!

Obrtniki!

„Zveza obrtnih zadrug
v Ljubljani“

je izdala

Obrtniški koledar

za leto

1.9.2.5.

Koledar vsebuje važne podatke in koristna navodila, ki jih vsak obrtnik v praktičnem življenju neobhodno potrebuje, zato naj si vsakdo koledar tako naroči.

Koledar stane v založništvu 10 Din

in se pošilja proti poštnemu povzetju 13 Din ali proti plačilu naprej s poštnino vred 12 Din.

Obrtniki, ne odlašajte in naročite koledar, dokler traja zaloga!

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

Telefon
št. 379.

LJUBLJANA

Telefon
št. 379.

Dunajska cesta 46.

.....

Usakovrstna tesarska dela, moderne lesne stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. Građba lesenih mostov, jezov in mlinov. Parna žaga. — Tovarna furnirja.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.—

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000.—

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
Celje
Crnomelj
Kranj

Logatec
Maribor
Metković
Novi Sad
Trst

Ptuj
Sarajevo
Split
Gorica

Brzovjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslojju).

Brzovjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in 548.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počenši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.